

№ 000 21-120 / 11.07.2021

Министерство на околната среда и водите

Вх. №

София

26-00-1286
02.07.2021 г.

До Министерство на Околната среда и водите

До Национална служба за защита на природата, e-mail:

edno_gishe@moew.government.bg

До Националния съвет по Биологично разнообразие, e-mail:

rgalitionova@moew.government.bg

ПОДКРЕПИТЕЛНО СТАНОВИЩЕ

от ланд. арх. Добромир Бориславов, директор на

ОП "Зоологическа градина - София"

Адрес: ул. "Сребърна" 1, кв. „Хладилника“, ПК 67

София 1407, България; e-mail: zoosofia@zoosofia.eu

Относно План за действие за опазване на европейския лалугер (*Spermophilus citellus*) в България (2021 – 2030 г.) постъпил за разглеждане от Национален съвет по Биологично разнообразие (НСБР)

Уважаеми господин Министър на околната среда и водите.

Уважаеми членове на Национална служба за защита на природата,

Уважаеми членове на Националния съвет по биологично разнообразие.

Зоологическите градини, освен с чисто експозиционна функция, изпълняват три много важни задачи. Една от тях е съхраняване на биологичното разнообразие. В мрежата от зоопаркове по света се съхраняват индивиди от световно застрашени видове, като там те се размножават и разпространяват в други зоопаркове или се освобождават в дивата природа с цел реинтродукция и създаване на нови популации.

Другата основна функция на зоологическите градини е, че дават фундамента за разработване на изследователски програми по отношение на поведението, екологията, биологията и физиологията на животните. Зоопарковете представят необходимата база и научна апаратура за анализиране на тези аспекти от биологията и екологията на видовете.

Третата изключително важна функция на съвременните зоопаркове е образователната, а именно чрез специално разработени образователни програми и експозиции да се образуват

ученици, студенти, както и цялата публика и по уникален начин до тях да достигат информация за биоразнообразието на планетата, както и посланията за опазването му.

Със задоволство установяваме, че в предложението за разглеждане „План за действие за опазване на европейския лалугер (*Spermophilus citellus*) в България 2021 – 2030 г.“ са заложили реалните функции на зоологическите градини. Наистина считаме, че има необходимост от насочване и фокусиране на образователни програми за популяризиране, свързани с видове характерни за българската фауна, особено застрашените от изчезване. Лалугерът е един подобен вид, който досега беше подценяван. Нашите наблюдения показват, че макар и лесно видим и активен през деня, лалугерът е масово непознат на обществеността, особено на младото и подрастващо поколение. Това е интересен факт, най-вече в сравнение с другия наш представител на сем. *Sciuridae* – катерицата (*Sciurus vulgaris*). Поради тази причина намираме за уместни и много навремени всички образователни мерки и такива за популяризиране заложили в плана за опазване на лалугера в България.

На фона на останалите Европейски държави прави впечатление липсата на лалугери в зоопарковете и зоокътовете в България. Видът се отглежда в зоологически градини в Полша, Швейцария, Чехия, Холандия, Великобритания и др. В това отношение Софийският зоопарк за пръв път през 2021 година организира образователна експозиция с лалугери, която е част от образователната природозащитна програма на зоопарка. Това е повод за гордост и показва едно добро начало в България. Подкрепяме изразеното мнение в плана за действие за разширяване на тези експозиции и в другите зоопаркове в България. Като част от научните и консервационни дейности, които Софийският зоопарк развива, бяха извършени наблюдения върху поведението на лалугери в условия на затворено, с цел бъдещо размножаване и реинтродукция. Смятаме, че тази информация може да бъде отразена в плана за действие.

По отношение на подхода към транслокациите на лалугери в България смятаме, че планът поставя една нормална рамка и съвременно отношение към този дял на консервационната биология. Като организация, свързана с размножаването, с цел освобождаване в природната среда на застрашени от изчезване животни, считаме за съвсем необходимо включването на точките, свързани с транслокацията на лалугери, а именно:

7.2.11. Организиране на база данни за научно обезпечаване, подпомагане, стандартизация и хармонизация на минали, настоящи и бъдещи дейности, свързани с улов, преместване и пускане на европейски лалугери.

7.2.12. Изготвяне на Национален план и ръководство за транслокация на лалугери в България с минимални стандарти относно преценка за необходимост, подготовка, избор на донорна колония, място за освобождаване на индивидите, методика, необходими материали, мониторинг на дейностите и др.

7.2.13. Преместване (интродукция, реинтродукция, подсилване и др.) на лалугери с природозащитна цел. При извършване на преместването да се спазват стандартите, заложи в Националния план и Ръководство за транслокация на лалугери в България (т.7.2.12). Приоритетни места за реинтродукция са районите, в които видът е в неблагоприятно състояние.

7.3.4. Оценка и мониторинг на ефекта на извършени транслокации на лалугери в България.

7.3.9. Предприемане на размножаване на затворено на лалугери в зоопаркове и зоокътове в България.

7.3.1. Изследване на непроучени аспекти от екологията и биологията на европейския лалугер.

В заключение смятаме, планът за действие използва съвременен модерен подход за разрешаване на натрупаните проблеми както в сферата на образованието и популяризирането на вида, така и като размножаване, преместване и освобождаване на лалугери, с цел неговото опазване. В този смисъл бихме желали да изразим нашето положително становище спрямо предложението „План за действие за опазване на европейския лалугер (*Spermophilus citellus*) в България 2021 – 2030 г.“

гр. София
01.07.2021г.

С уважение:

/ ланд. арх. Добромир Бориславов
Директор на ОП Зоологическа градина - София/

